

Naročnina za Ljubljansko pokrajino: letno 70 lir (za inozemstvo 75 lir), za 1/2 leta 35 lir, za 1/4 leta 17.50 lir, mesečno 6.— lir. Tedenska izdaja letno 25 lir. Plača in toži se v Ljubljani

CONCESSIONARIO ESCLUSIVO per la pubblicità di provenienza italiana ed estera
ISTITUTO ECONOMICO ITALIANO-MILANO, Via G. Lazzaroni 10.

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

Uredništvo: Ljubljana, Gregorčičeva ulica 23. Tel. 25.52. Uprava: Gregorčičeva ul. 27. Tel. 47-61. Rokopisov ne vračamo. — Račun pri poštni hranilnici v Ljubljani št. 11.953.

Izhaja vsak torek in petek

Liubliana, petek 14. avgusta 1942-XX

Cena posamezni številki lir 0'60

Važni gospodarski ukrepi vlade

Pod Ducejevim predstvom je imel ministrski svet v torek svojo sejo, na kateri so bili sprejeti naslednji za narodno gospodarstvo zelo važni ukrepi:

Ministrski svet je proučil in odobril načrte zakona glede sprememb državnega proračuna za proračunsko leto 1942/43. Načrt obsega znatne redukcije kreditov za razna ministrstva. V celoti se proračun, ki je bil odobren za leto 1942/43, reducira za 1661.3 milijona na nakazilih za stroške, vstevši 30.5 milijona iz bilanc avtonomnih podjetij. Nadaljnja zmanjšanja izdatkov izhajajo v višini 3500 milijonov z redukcijo nakazil za izredna javna dela. V tem zakonskem načrtu so vsebovane tudi manjše spremembe zaradi neobhodnih službenih potreb, vstevši one na novih ozemljih. Ministrski svet je na predlog finančnega ministra odobril tudi zakonski načrt glede kreditov za izredne izdatke v vojni. Ukrepi bo v veljavi za vso dobo vojne stanja.

Na predlog ministra za poljedelstvo in gozdove je bil odobren načrt ukrepa z normami za izvajanje poljedelskega proizvodnega načrta v skladu z navodili, ki jih je dal Duce s svojim govorom dne 23. marca 1936-XIV. Po tem načrtu je določena površina, ki naj se obdeli za razne kulture na vsem ozemlju Kraljevine in površina za posamezne kulture v vsaki pokrajini glede na različne pogoje obdelovalne zemlje. Odobren je bil tudi ukrep za pospeševanje obdelovanja pašnikov. V poljedelskem letu 1942/43 bo obdelanega okrog 400.000 ha ozemlja, ki se je zdaj uporabljalo za pašnike. V ta namen je določenih 150 milijonov lir v državnem proračunu. Odobren je bil načrt ukrepa s spremembami norm za pospeševanje bitke za žito. Uveden bo en sam natečaj za pospeševanje poljedelske proizvodnje z nagradami v skupnem znesku 5 milijonov lir. Odobreni so bili še načrti ukrepov glede oskrbovanja raznih industrij s citronovo kislino, načrt ukrepa z novimi odredbami o izkoriščanju gozdov in potrošnji drv in premoaga. Zaradi večjih potreb kuriva je potrebno povečati proizvodnjo z boljšim izkoriščanjem vseh gozdov. Gozdna milica je pooblašena za izkoriščanje gozdov v primerih, ko lastniki ne bi sami za to poskrbeli. Ureja se tudi razdeljevanje drv in rastlinskega premoga med oborožene sile, civilno prebivalstvo in industrijo.

Na predlog ministra za korporacije je bil odobren načrt ukrepa z določbami o podnajemu praznih in opremljenih stanovanj ter norme o zapori cen. Odobren je bil tudi zakonski načrt, ki razširja obvezno zavarovanje proti nekaterim poklicnim boleznim, ki se pojavljajo v zvezi s tuberkulozo. Obvezno zavarovanje se razširja tudi na ponesrečence pri kmetskih delih.

Register prodaj

Trgovci, ki prodajajo tekstilno, oblačilno blago in obutev, se opozarjajo, da so registri prodaje že na razpolago pri Združenju trgovcev Ljubljanske pokrajine, Trgovski dom.

Dr. Köstl Janko:

Zboljšanje pokojninskega zavarovanja zasebnih nameščencev

(Konec)

5. Izredno zvišanje rent

Novela I. je uvedla posebno vojno doklado in je zvišala vsako tekočo rento od 5 do 15%. Povprečni povisek vseh rent je znašal 9.4%.

Novela II. pa je te tekoče rente, zvišane za posebno vojno doklado od novele I., zvišala še za nadaljnjih 30%.

6. Vojna doklada za ženo in otroke

Novela I. je uvedla pri vdovskih rentah posebno vojno doklado za vsakega otroka, največ za 3, in sicer po L. 20.— mesečno. Povprečni povisek te vojne doklade za otroke po noveli I. je znašal 17.4% od dosedanjega zakonitega prispevka za otroke.

Novela II. je prinesla še znatnejše zboljšanje. Prvič se je vojna doklada za vsakega otroka pri vdovskih rentah zvišala od L. 20 na L. 80.— na mesec in to brez omejitve števila upravičenih otrok. Drugič je novela II. priznala tudi prejemnikom invalidskih in starostnih rent vojno doklado za ženo in za otroke po L. 80.— na mesec, česar ti prejemniki doslej sploh niso prejeli. Invalidski rentnik, ki preživlja ženo in 3 otroke, je doslej prejemal le svojo invalidsko rento, odslej pa prejema poleg svoje rente, zvišane s poviki pod t. 5., tudi posebno vojno doklado za ženo in 3 otroke v skupnem mesečnem znesku L. 320.—.

Te spremembe pomenijo znatno zboljšanje materialnega stanja naših rentnikov. Od 420 invalidskih in starostnih rentnikov jih je 172, ki morajo skrbeti za ženo in za 95 otrok. Od 243 vdovskih rentnic je 64 vdov, ki dobivajo doklado za 84 otrok. Tako občutno valorizacija rent je pri nas izvedel le Pokojninski zavod.

Doklade pod t. 5. in 6. veljajo le za dobo od 1. VII. 1942 do dne 30. VI. 1943. in imajo značaj vojne dodatka.

7. Finančni efekt vojnih doklad

Dne 1. VIII. 1942. je izplačal Pokojninski zavod 420 invalidom in starostnim rentnikom, 179 vdovam brez otrok, 64 vdovam z otroki in 15 dvojnimi sirotam rente za mesec avgust 1942. v skupnem znesku L. 357.574.—, dočim bi znašala vsota teh rent brez povikov iz obeh novel le L. 236.271.—. Povisek po noveli I. je znašal torej 12%, povisek po noveli II. pa 39% več proti stanju pred uveljavitvijo novele I. Skupni povisek je znašal torej 51,34%, in sicer invalidske in starostne rente za 51,4%, vdovske rente brez otrok za 47,3%, vdovske z otroki za 55,5%, rente dvojnih sirot za 68% proti pravnemu stanju pred uveljavitvijo obeh novel. To so v kratkem očrtane in pojasnjene spremembe zavarovalnega sistema javno-pravne pokojninske preskrbe zasebnih nameščencev v Ljubljanski pokrajini. Večji del teh sprememb je trajne-

ga značaja in pomeni sistematično zboljšanje pokojninske preskrbe. Spremembe pod t. 5. in 6. pa nosijo značaj izredne in začasne pomoči, da se po možnosti nadoknadi padec kupne moči nominalnih rent v dobi te vojne.

II.

Pokojninski zavod mora skrbeti za kritje svojih zakonitih dajatev samo z lastnimi sredstvi in s prispevki zavarovancev ter njihovih službodajalcev. Zato je njegova naloga, da skrbi za kritje za vsakokratna povečanja obveznosti, da ne bi kdaj prišle bodoče pravice sedanjih zavarovancev v nevarnost. O tej plati vodita računa tudi obe noveli. Kritje za nove poviske je bilo poskrbljeno na dva načina: prva vrsta kritja (zvišanje dosedanjih zavarovalnih prispevkov) je trajnega značaja in se drži dosedanjega sistema, dočim druga vrsta kritja (uvedba posebne doklade na premijo) pa je časovno omejena na dobo od 1. VII. 1942. do 30. VI. 1943. in uvaža v naš zavarovalni sistem načelo dokladnega kritja.

1. Zvišanje zavarovalnih prispevkov

Mesečni zavarovalni prispevek znaša za posameznega nameščence 1% od njegovih letnih zavarovanih prejemkov. Če je nameščeneec z letno plačo L. 11.000.—, sedaj zavarovan za L. 12.000.—, znaša mesečni prispevek 1% od letnih zavarovanih prejemkov (L. 12.000), torej L. 120.—. (Primerjaj V. plačni razred po noveli II.) To pomeni praktično, da se je zavarovalni prispevek po noveli I. in II. zvišal za toliko odstotkov, za kolikor odstotkov so bili zvišani zavarovani letni prejemki. Iz tega nadalje sledi, da je to zvišanje prispevkov namenjeno predvsem za kritje onga dela zvišanih rent, ki se zviša zaradi večje odmerne osnove (letni zavarovani prejemki).

2. Uvedba posebne doklade na prispevek

Novela II. je v členu 13., prvi odstavek, predpisala posebno doklado na mesečni zavarovalni prispevek za dobo od 1. VII. 1942. do 30. VI. 1943. Ta doklada, ki gre le na breme službodajalca, znaša 2% od zavarovanih prejemkov, ali eno šestino od mesečnega zavarovalnega prispevka. S to doklado je bil mesečni zavarovalni prispevek zvišan nadalje še za 16,6%. Od 1. VII. 1942. dalje za dobo enega leta bo torej doplačeval vsak službodajalec k skupnemu znesku prispevkov vseh nameščencev še eno šestino od tega zneska. To doklado so dolžni plačevati tudi oni zavarovanci, ki prostovoljno nadaljujejo svoje zavarovanje.

Ta doklada je tipičen primer načela dokladnega kritja v pokojninskem zavarovanju in je namenjena za kritje začasnih zvišanj tekočih rent. Račun kaže, da ta

doklada ne bo mogla v celoti pokriti vseh teh začasnih zvišanj na rentah.

3. Finančni efekt obeh povikov

Konec junija 1942. je bilo v Ljublj. pokrajini 4963 zavarovancev, od teh med drugimi 825 trgovskih pomočnikov, 40 neobveznih zavarovancev in 74 prostovoljnih zavarovancev. Skupni predpis prispevkov za mesec junij 1942. po tabeli novele I. je znašal Lir 581.570.—.

Kakšen bo finančni efekt tega sumarnega predpisa prispevkov za vse zavarovance po novih določbah iz novele II., bo možno točno šele ugotoviti, ko bodo vsi zavarovanci razvrščeni po novi tabeli plačnih razredov. Aproximativni račun nove razvrstitve kaže, da bo znašal povisek okrog L. 80.000.— ali 14% več proti stanju predpisa prispevkov po tabeli iz novele I.

Točna ugotovitev poviška predpisa vseh prispevkov proti stanju pred uveljavitvijo novele I. tudi ni izvedljiva, ker se je stvarno stanje zavarovancev in njihovih prejemkov med tem znatno spremenilo. Približno se lahko računa, da se je mesečni predpis prispevkov zaradi sprememb iz novele I. proti prejšnjemu stanju zvišal za približno 25%.

V splošnem se more postaviti trditev, da se je dejanski predpis prispevkov v Ljubljanski pokrajini zaradi obeh novel zvišal za približno 39%. Razlika med relativnimi poviki pri zavarovalnih prispevkih (primerjaj izvajanja pod II., t. 1.) in pri dejanskem predpisu prispevkov, ki je ne bi smelo biti, je zaradi tega, ker upošteva

sumarni predpis prispevkov dejansko stanje razdelitve zavarovancev po plačnih razredih, ki so po številu različno zasedeni, dočim je račun poviška zavarovalnega prispevka izhajal iz teoretične predpostavke, da je v vsakem plačnem razredu enako število zavarovancev.

Posebna doklada bo znašala eno šestino novega sumarnega predpisa prispevkov. Ako cenimo novi predpis na L. 660.000.— na mesec, bo znašala doklada L. 110.000.— na mesec. Skupni predpis prispevkov in doklade bo znašal za mesec julij 1942. približno L. 770.000.

III.

Novela II. prinaša še nekaj sprememb pokojninskega zavarovanja, ki so tehnično-pravnega značaja.

Prva sprememba (čl. 6.) se tiče najnižje meje dejanskih prejemkov, ki začne ustvarjati zavarovalno obvezo. Ta meja je sedaj zvišana od L. 57.— na L. 600.— letno. Kdor je v službi brezplačno ali prejema manj kot L. 50.— mesečne plače, ni sedaj zavezan pokojninskemu zavarovanju.

Določba čl. 11. novele II. se tiče zaokroženja rentnih zneskov na cele lire, dočim je dosedanja § 8., odst. 2. pokojninskega zakona govoril o dinarjih in parah.

Tretja važna sprememba je izvršena s spremembo tabele naturalnih prejemkov (čl. 14. novele II.). Za ocenitev naturalnih prejemkov (stanovanje, kurjava, razsvetljava, prehrana itd.) pri odmeri plačnega razreda v pokojninskem zavarovanju velja torej le ta tablica, ne pa one tablice iz naredb o minimalnih mezdah ali iz zakona o zavarovanju delavcev.

Končno je važno omeniti, da vse spremembe iz obeh novel veljajo le za zavarovance v Ljubljanski pokrajini in za rentnike v Ljubljanski pokrajini, Reški provinci in v stari Kraljevini Italiji, dočim veljajo za ostale zavarovance in rentnike (n. pr. v Dalmaciji) prvotne določbe zakona o pokojninskem zavarovanju nameščencev.

Racioniranje živil v Švici

»Das Reich« naglašja, da Švica do druge polovice leta 1940. še ni občutila vojne, ker uvoz po zaslugi italijanskega tranzita ni bil oviran in ker so bila racionirana le nekatera živila, dočim stare zaloge še sploh niso bile načete. Položaj pa se je spremenil, ko je bila angleško-ameriška blokada razširjena tudi na nevtrale, čeprav je Švica ustanovila svojo trgovinsko mornarico ter precej povečala svoj žitni pridelek.

Zdaj so tudi v Švici vsa važnejša živila pod kontrolo in zlasti v zadnjih dveh mesecih se je vprašanje preskrbe precej kompliciralo. Najbolj primanjkuje onih živil, pri katerih so predolgo odlašali z racioniranjem. To velja zlasti glede mesa, čeprav je Švica klasična živinorejska dežela. Meseca julija so morali uvesti dva brezmesna tedna, za avgust in september pa je določen tedenski obrok 120 gramov mesa.

Po načinu racioniranja pa se preskrba dežele še ne da presoditi, ker igrajo veliko vlogo neracionirana živila. V Švici je še dovolj sočivja, samo krompirja je za-

čelo primanjkovati v zadnjem času. Poleg jagod je tudi sadja dovolj, v splošnem je pa konsum praktično skrčen zaradi tega, ker so se cene raznih živil zvišale za 100 do 150%. Kdor ima visoke dohodke, ni prizadet od draginje in ni navezan na obroke, ker se dobi v gostilnah in hotelih meso vsak dan in ker so trgovine z delikatesami še dobro založene. Najbolj se občuti v teh trgovinah pomanjkanje čokolade in perutnine. Veliko vlogo igrajo seveda tudi zaloge živil, ki so si jih premožni sloji nabavili že v začetku vojne.

V splošnem se lahko reče, da je Švica, ki je gosto naseljena (100 prebivalcev na kvadratni kilometer) in skoraj popolnoma odrezana od čezmornja, relativno še dobro preskrbljena.

Ali ste že poravnali naročnino?

Iz italijanskega gospodarstva

Elektrifikacija državnih železnic se bo razširila od 5500 na 9500 km in bo s tem izvršen ves elektrifikacijski program, ki je bil začrtan l. 1922., ko je bilo elektrificiranih samo okrog 700 km železniških prog. Za elektrifikacijo pridejo v prvi vrsti v poštev velike krožne zveze Torino, Milano, Venezia ter progi Messina—Palermo in Messina—Siracusa. V načrtu so tudi podvojitve tira na progi Bologna—Verona ter na nekaterih progah v srednji in južni Italiji.

O preureditvi železniške družbe Donava—Sava—Adria je te dni na Brionih razpravljala konferenca predstavnikov Italije, Nemčije, Madžarske in Hrvaške. Konferenci je predsedoval senator Giannini.

Angleške in ameriške petrolejske družbe, ki imajo svoj sedež v Italiji, so prišle po odloku korporacijskega ministrstva pod italijansko upravo na ta način, da so bile inkorporirane splošni italijanski petrolejski družbi AGIP.

Potrošnja rib v Italiji se je močno dvignila. V mesecu juliju je bilo letos prodanih na raznih tržiščih 35.388 stotov rib, lani pa samo 17.665 stotov.

Cene grozdju je poljedelsko ministrstvo po kakovosti določilo takole: od 10. avgusta do 10. septembra po 300, 240 in 180, od 11. septembra do 10. oktobra po 270, 220 in 170 lir za met. stot.

Rokodelske tekme ustanove Ludi Juveniles so se pričele v Forliju. V izdelovanju modnih krojev, keramičnih in slamnatih izdelkov ter v gospodinskih delih tekmuje 300 mladih obrtnic in rokodelk.

Razstave keramike, fotografije, slikarstva in kiparstva bodo tudi letos v Milanu v Domu trgovcev. Od 14. do 20. septembra bodo razstavljene slike, kipi in keramika, od 26. do 30. septembra pa fotografije. Te razstave, ki se prirejajo že nekaj let, so velikega gospodarskega in kulturnega pomena.

Združitev italijanske cementne industrije je bila dosežena na ta način, da se je veliki družbi »Italcementi« pridružilo osem družb in podjetij za proizvodnjo cementa. Delniška glavnica družbe »Italcementi« je 180,5 milijonov lir, vključene družbe pa imajo na razpolago kapital od pol do 10 milijonov.

Italijanski transporti na Balkanu

Zaradi živahnih trgovinskih zvez med Italijo in balkanskimi deželami so bile potrebne nove transportne organizacije, pri katerih je združena uporaba morskih in rečnih ladij, železnic in avtobusov. Pod italijanskim vodstvom in z italijansko udeležbo je bilo ustanovljeno že precej takih transportnih podjetij. Med njimi sta posebno važni Italijansko-romunska družba za plovbo po Donavi v Bukarešti ter nedavno ustanovljena družba »Istok« — Italian & Bulgarian Stock Co., ki ima svoj sedež v Varni. Naloga te družbe je blagovni promet med Italijo in Bolgarijo čez donavska pristanišča, vmes pa po železnicah in z avtomobili.

Italijanskemu trgovinskemu prometu z novimi pokrajinami ob vzhodni morski obali služi družba S. A. Italo-Montenegrina di Transporti, ki ima svoj sedež v Kotoru. Ta družba vzdržuje redni avtobusni promet med Boko, Cetinjem in Skadrom. Ta družba bo obnovila žično železnico na Cetinje, družba Compagnia di Antivari pa ima v načrtu železniško progo od Podgorice do Nikšića.

Trgovine

na dan Vnebovzetja

dne 15. avgusta bodo po naredbi Vis. komisariata z dne 19. septembra 1941-XIX ves dan zaprte.

Pravila Združenja industrijev in obrtnikov — potrjena

(Konec)

Disciplinski predpisi

Po § 24. pravil sme izreči predsednik sindikata ukor članom, ki bi kršili dolžnosti dobrih državljanov, se ne bi pokoravali določilom kolektivnih pogodb ali ne bi izpolnjevali dolžnosti, ki jih imajo po teh pravilih ali sklepih sindikatov in nadrejenih ustanov. Ukori se mora priobčiti pismeno in mora biti obrazložen. Proti ukoru je dopustna pritožba na skupščino sindikata in mora to predsednik na zahtevo člana sklicati.

Skupščina sindikata sme začasno, največ za tri mesece, razrešiti izvrševanja slehernega društvenega delovanja člana, ki bi kršil dolžnosti, ki mu jih nalagajo državni zakoni in pravila ter sklepi sindikata ali nadrejenih ustanov ali ki se kljub ukoru ne bi pokoril danim navodilom ali ki bi ponovno zagrešil kršitev, zaradi katerih je že dobil ukor. Preden se izreče začasna razrešitev, se morajo članu priporočeno sporočiti obdolžitve, na katere mora odgovoriti v 8 dneh. Po tem roku odloči skupščina svoj sklep. Član lahko zahteva celotni prepis sklepa.

Če bi bil zoper člana uveden sodni kazenski postopek zaradi kaznivga dejanja, ki se kaznuje s kaznijo na prostosti, mora predsednik sindikata po službeni dolžnosti izreči začasno razrešitev od razglasitve končne sodbe, ako je bilo izdano zaporno povelje. Prizadeži ima pravico, da se proti začasni razrešitvi pritoži v 15 dneh na predsednika Združenja, ki odloči po zaslusanju IO (§ 25).

§ 26. Predsednik Združenja sme na predlog skupščine sindikata po zaslusanju IO izreči te kazni: denarno globo do največ 1000 L., izključitev člana od morebitnih ugodnosti, ustanovljenih v korist stroke, dokončno razrešitev od vsakršnega društvenega delovanja glede člana:

1. če je ponovno zagrešil dejanje, zaradi katerega je bil disciplinsko že kaznovan ali če so njegova dejanja posebno težka;
2. če je po pravnomočni obsodbi trajno izgubil pravico do opravljanja javnih služb;
3. če je moralno ali materialno škodoval interesom organizacije;
4. če je zagrešil nečastno dejanje ali kakršen koli drug prekršek, ki dokazuje nezadostno narodno zavest ali nezadostni navedeni smernici vlade.
5. če izpoveduje načela, ki ga spravljajo v protislovje s splošnimi smernicami vlade.

Preden se uporabi navedeni ukrep, se morajo članu sporočiti obdolžitve. Član se lahko pritoži na predsednika Zveze in v zadnji stopnji na organe Visokega komisariata.

§ 27. IO sme z utemeljenim sklepom izreči ukor ali za največ 3 mesece razrešiti dolžnosti vodjo sindikata, če ta ne bi z dolžno skrbnostjo izvrševal svojih poslov ali če bi prekršil dolžnosti, ki mu

jih nalagajo državni zakoni in navodila ter sklepi Združenja. Proti temu ukrepu je dopustna pritožba na predsednika Zveze oziroma na organe Visokega komisariata.

Ti ukrepi pa se smejo uporabiti šele potem, ko so se vse obdolžitve podrobno pismeno sporočile članu in je potekel vsaj 10 dnevni rok za pojasnila in opravičila člana. Ta se morajo podati pismeno.

Če bi vodje sindikatov ponovno zagrešili dejanja, zaradi katerih so že bili disciplinsko kaznovani ali bi moralno ali materialno škodovali interesom organizacije ali bi pokazali nedostojanje navedenega četa ali narodne zavesti ali bi se sicer izkazalo njih ravnanje nezdržljivo z njihovim položajem, odloči IO, če naj se naznanijo predsedniku Zveze, ki ukrene potrebno v smislu Zvezinih pravil (§ 28).

§ 29. vsebuje določbe glede spremembe pravil.

Posebne določbe za odsek za obrtništvo

Po § 30. vključuje odsek za obrtništvo vse obrtnike pokrajine. Kdor želi v Ljubljanski pokrajini posloovati kot obrtnik, mora vložiti prošnjo za vpis pri Združenju z vsemi predpisanimi listinami.

V odseku včlanjeni obrtniki se uvrste v »skupine«, ki združujejo izvrševalce istega obrta. Skupine se lahko razdele na notranje podskupine, imenovane »obrti«.

Pripadniki vsakega obrta se snidejo na skupščino, da izvolijo vodjo obrta in svet obrta za proučevanje vprašanj stroke. Člane sveta določi skupščina po številu vpisanih članov in po potrebah organizacije. (§ 31.)

Organi skupine so: vodja skupine, skupščina, predsedstvo. Vodjo skupine izvoli skupščina in mora njegovo izvolitev potrditi predsednik odseka. (§ 32.)

Predsedstvo skupine izvoli skupščina, ki tudi določi njih število. Naloge predsedstva so med drugim, da oddaja mnenja o sprejemanju članov in o disciplinskih ukrepih zoper nje. (§ 35.)

Organi odseka so: predsednik, skupščina, pokrajinski odbor in nadzorni odbor. (§ 37.)

Skupščino tvorijo vodje skupin, člani predsedstev skupin, člani svetov obrtov ter voditelji zakonito priznanih pomožnih zavodov, ki jih morda ustanovi odsek. Skupščina se sestane redno enkrat na leto, k izrednemu sestanku pa kadar smatra za potrebno pokrajinski odbor odseka. (§ 39.)

Pokrajinski odbor sestoji iz vodij skupin in se snide najmanj enkrat vsako tromešecje ali če zahteva to tretjina njegovih članov ali nadzorstvo. Za sklepčnost pokrajinskega odbora je potrebna prisotnost vsaj polovice članov. (§ 40.)

V področje pokrajinskega odbora spadajo vsi ukrepi, potrebni za doseg statutarne namenov in smernic, ki jih določi skupščina. (§ 41.)

Nadzorni odbor šteje tri člane in dva namestnika.

Za vse ostalo v pristojnosti odseka veljajo smiselno določila iz členov 18. do 29. teh pravil.

Že v 24 urah

barva, plesira in kemično snazi obleke, klobuke itd. Škrobi in svetlolika srajce, ovratnike in manšete, Pere, suši, monga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH

Poljanski nasip 4-6, Selenburgova ul. 8
Telefon št. 22-72.

Pravila Združenja trgovcev — odobrena

Visoki Komisar je odobril pravila Združenja trgovcev Ljubljanske pokrajine in je »Službeni list« z dne 12. avgusta ta pravila že objavil.

V prihodnji številki bomo objavili glavna določila pravil.

Delovanje Zadržne zveze

Te dni je bil v Ljubljani redni letni občni zbor Zadržne zveze. Vodil ga je predsednik Zveze g. Bogumil Remec, Zavod za zadržništvo pa je zastopal g. Antonio Bertoldi.

Zveza je imela konec l. 1940. na svojem tedanjem območju 793 članic, leta 1941. jih je pristopilo 45, odstopilo pa 9, konec lanskega leta pa jih je ostalo v Ljubljanski pokrajini 238. Razdeljene so takole: 129 jih je vpisanih v zadržni register trgovskega sodišča v Ljubljani, 109 pa v Novem mestu; od skupnega števila je 98 kreditnih zadrug, 49 nabavnih in prodajnih zadrug, 27 stavbinskih, 18 živinorejskih in pašniških, 13 mlečarskih, 10 kmetijsko-strojnih, 3 vinarske, 3 vodovodne, 3 obrtne, 2 osrednji, 1 zadržna elektrarna in 11 raznih zadrug.

Zveza je izvršila lani v pokrajini 115 revizij, skupno z Zvezo slovenskih zadrug pa je med zadnjo zimno priredila v raznih krajih 11 zadržnih tečajev.

Bilancična vsota računskega zaključka za leto 1941. je 51,5 milijona lir, poslovni prebitok v znesku 862.711 lir pa je bil po sklepu občnega zbora vnesen v rezervni sklad.

Promet s tipiziranimi oblačilnimi predmeti

Visoki komisariat za Ljubljansko pokrajino je izdal pod št. VIII. No. 30/208/1942 z dne 8. avgusta 1942-XX naslednjo okrožnico:

Z okrožnico Visokega komisariata VIII. No. 30/154/1942-XX z dne 20. maja 1942. je bilo odredeno, da je promet s tipiziranimi tekstilnimi in oblačilnimi izdelki v medsebojnem prometu med grosisti in grosisti ter detajlisti in detajlisti prepovedan, promet s tipiziranimi izdelki pa dovoljen.

Ta okrožnica se izpreminja v toliko, da je za naprej prepovedan tudi promet s tipiziranimi tekstilnimi in oblačilnimi izdelki v medsebojnem prometu med grosisti in grosisti ter detajlisti in detajlisti.

Iz bolgarske zunanje trgovine

V Sofiji so bila bolgarsko-romunska gospodarska pogajanja zaradi razširitve blagovne izmenjave med obema državama na vrednost 1,7 milijarde levov. Bolgarija bo dajala Romuniji predvsem rude, premog, strojila in semensko žito, dobivala pa bo iz Romunije zemeljsko olje in oljne derivate.

Po nedavno sklenjeni bolgarsko-finski kompenzacijski pogodbi bo Finska letos do konca oktobra poslala v Bolgarijo 7 in pol milijona škatlic vžigalic po ceni 0,64 leva za škatlico, v zamenjavo pa bo dobila od Bolgarije surov tobak.

Ker je vlada določila za industrializacijo Bolgarije kredit 12,1 milijarde levov, bodo v kratkem med bolgarsko in nemško delegacijo pogajanja o dobavi raznih strojev iz Nemčije.

Izsušitev močvirij v Romuniji

Romunsko gospodarsko ministrstvo je uvedlo dela za izsušitev močvirij v okraju Galacu, kjer se bo pridobilo okrog 14.000 ha rodovitnih zemljišč. Prihodnje leto bodo izsušena zemljišča že riževa polja. Najprej bodo izsušili okoliš Brateša.

Gospodarske vesti

Hotelsko strokovno šolo nameravajo ustanoviti v Zagrebu. Tujsko-prometni oddelek trgovskega ministrstva je že izdelal zakonski načrt o ustanovitvi te šole.

V Petrinji se je otvorila mestna hranilnica. Že ob otvoritvi ima hranilnica za en milijon kun hranilnih vlog.

Srbski finančni minister je odredil zapečatenje kotlov za kuhanje žganja, da bi se preprečila kuhanja žganja iz žita.

Iz Bolgarske poročajo, da se je žetev končala. Zito je dobre kakovosti. V višjih krajih se je žetev rži in ovsa zakasnila. Suho vreme je nekoliko neugodno vplivalo na koruzo, sladkorno peso, fižol, bombaz, konopljo in krompir. Pričakuje se dobra sadna letina. Vinogradi kažejo dobro.

V Romuniji je bilo l. 1940. ustanovljenih novih delniških družb s kapitalom 607 milijonov levov, delniške glavnice pa so bile zvišane za 1,46 milijarde levov; l. 1941. pa je bilo ustanovljenih novih družb s kapitalom 537 milijonov levov, glavnice pa so bile zvišane za 3,06 milijarde levov.

V Ukrajini bo letos s tobakom zasejanih 60.000 hektarjev, za 20 tisoč hektarjev več kot doslej.

Tovarna za izdelovanje celuloze iz krompirjevega listja se je ustanovila v Španiji.

Na Švedskem so uvedli nakaznice za tobak. Nad 20 let stari moški dobe mesečno 60 cigar ali 180 uvoženih cigaret ali pa 450 domačih cigaret. Mladenci od 18. do 20. leta ter ženske dobe samo polovico tega obroka, ženske pa samo cigarete. Ženske, ki se odpovejo tobačnim nakaznicam, dobe dodatni obrok čaja ali kave. Samo 15 odstotkov žensk je raje vzelo tobačne nakaznice.

V Angliji so razprodali zadnji ostanek svilenih ženskih nogavic (okoli 3 milijone parov). V bodoče je izdelovanje svilenih nogavic v Angliji prepovedano.

Sueški kanal je sedaj zaprt za ves tovorni promet.

Zvišanje rudarskih mezd v Angliji bo zvišalo izdatke premogovnikov za 23,5 milijona funtov na leto. Cena premoga se bo morala zato zvišati.

Avtomobilski promet je braziljska vlada zaradi pomanjkanja goriva zelo močno omejila.

V Argentini je bil ukinjen ves javni avtobusni promet.

Na Filipinih bodo v bodoče na odredbo japonskih oblasti namesto tobaka za cigare gojili cigaretni tobak. Filipini so bili pred vojno glede tobaka za cigare na enem prvih mest in so letno proizveli 40 do 50 tisoč ton tobaka, ki so ga večinoma prodali v Evropo.

Monopol bučnega semena v Bolgariji

Bolgarska vlada je pooblastila ravnateljstvo za izvoz žita, da kupuje od pridelovalcev bučno seme ter ga razdeljuje obratom za pridelovanje. Razen izvoznega ravnateljstva nima nihče pravice kupovati bučno seme. Tako je prišla tudi trgovina z bučnim semenom pod državni monopol.

V Bolgariji sadijo predvsem buče za prehrano, buče za svinje pa le v manjšem obsegu. Nasadi buč so l. 1938. obsegali okrog 2030 ha, lani pa že blizu 5000 ha. Pridelovanje buč se je povečalo, ker so se dvignile cene bučnega semena, izvoz bučnic pa se je močno omejil. Leta 1935. je znašal 2486 ton v vrednosti 11,9 milijona levov, l. 1939. pa samo 1216 ton v vrednosti 8,6 milijona. Povprečna cena za kilogram pa se je v tej dobi zvišala od 4,8 na 7,1 leva.

HAHN & KOLB in Acc. MILANO

Piazza Duca d'Aosta 12

Telef. 266-422. Teleg. ANKOLB

TORN AUTOMATICI »INDEX«

Avtomatične stružnice »Index«

Passaggio barra fino a 60 mm

pallina odprtna do 60 mm

MACCHINE TENSILI SPECIALI

Stroji, specialno orodje

STRUMENTI DI MISURA

Merilne priprave

UTENSILERIA SPECIALE

Izdelava specialnega orodja